

Vánalig leiðsla og syrgiligar mannalagnur

Landsins myndugleikar eiga nú í álvara at fara at hyggja at leiðsluviðurskiftunum á sjúkrahúsunum og í heilsuverkinum sum heild. Ábyrgdarleysir leiðarar eiga at verða sagdir úr starvi og verulig ábyrgdarfull leiðsla við myndugleika eigur at setast í staðin, skrivir Hans Jørgensen í «Sjónarmið» í dag.

SJÓNARMIÐ

Hans Jørgensen, Heldur sparipolitikkurin fram sum higaril so sær svart út fyri Føroyar

Henda dagin fyrst í vikuni finga øll Føroya fólk ein skelk, sum flest okkara ikki hava upplivað áður.

Fjølmiðlarnir vóru á gosi um tær mannalagnur, 111 starvsfólk á Landssjúkrahúsinum, sum eftir einum degi kaldblóðiga vórðu søgd úr starvi.

Í skjótt mong ár hava vit verið vitni til, at fleiri og fleiri av okkara landsmonnum, kvinnur og menn, eru vorðin arbeiðsleysir í fiskivinnuni, á fiskavirkjum, í byggingvinnuni, á samskiptisøkinum, í skúlaverkunum, hjá landsverkfrøðinginum o.s.fr.

Tíverri mugu vit á sanna, at inntøkur landsins eru so ógvisluga minkaðar, at ein ávis umlegging má fara fram á arbeiðsplássunum. Bæði almennir og privatir eiga at hyggja eftir, hvussu vit við skilagóðari tilrættalegging kunnu sleppa andan teim stóru sorgarlekunum.

Landsverkfrøðingurin sagt 150 fólkum upp

Hjá t.d. Landsverkfrøðingsstovninum eru 150 fólk søgd úr starvi tey seinastu 2-3 árin. Hetta eru mest familjumennt, sum fyrri litla løn stríddust fyrri at vinna pening til konu og børn, hús og heim.

Landsverkfrøðingurin fekk greið boð um jättanir og var búgvin at taka ábyrgdina. Hann segði sínum trúgvu og góðu medarbeiðarum upp í so góðari tíð, at tað mannamilum ikki varð tosað so nógv um tað. Men hann gjørdi tað eisini á ein hátt, so tað rakti ikki harðari, enn tað var neyðugt sambært tær jättanir, sum stovnurin hevði at ráða yvir.

Fiskivinnan og fiskaðnaðurin gjørdi tað sama alt eftir tí orku, sum peningumstøðurnar har megnuðu.

Byggingvinnan, samskiptisstovnurin, handilsvinnan, tænastuvinnan o.s.fr. hava sagt fleiri

hundrað fólkum úr starvi.

Kanska er hetta farið so líðandi fram, at hvørt einstakt arbeiðspláss ikki hevur merkt tað so ræðandi og ógvislugt, at tað var hóskandi at blása upp sum hetta seinasta? Ella hvussu...?

Hví var ikki alt samfelagið á gosi, tá øll hesi nógvu hundrað fólkini gjørdust arbeiðsleysir?

Hví er tað bara neyðugt at seta tingssessir í veð, tá tað snýr seg um arbeiðspláss á Landssjúkrahúsinum í Havn?

Hví ikki eisini seta tingssessir í veð, tá meginparturin av okkara arbeiðsfera undgömi kemur út í lívið til arbeiðsloysisins myrkur?

Hví lata tit ikki sjálvboðnu kreppumiðstøðirnar upp fyri øllum teimum, sum eru send til hús av skipum, av fiskavirkjum, av byggingvinnu, ella teimum, sum als einki arbeiði fingur?

Eru hesi seinnu kanska harðbarnari, ella eru tey kanska so tápu-

lig, at tey kortini ikki vita av, at tey eru kreppurakt?

Sorgarsagan gerst bara nógv syrgiligari, tá vit ferð eftir ferð uppliva, at nøkur einstøk fólk skulu gera sær dælt av kreppuni hjá øðrum. Vit uppliva tíverri alt ov nógv av hesum hesar seinastu dagarnar. Tey, sum sjálvi áttu at verið sett í skammikrök, trýna nú fram sum gribbarnir at heysta egnan vinning burtur úr sorgarlekunum.

Hildu ikki figgjarlógina

Vit feroingar eru allir skelkaðir. Vit eru skelkaðir, nú vit fáa at vita, at Landssjúkrahúsið ikki, eins og allir hinir stovnarnir tóku lögtingsfiggjarlóg og politiskar avgerðir í álvara, men bara hildu fram eftir egnum tykki at brúka tað, sum teir funnu fyri gott.

Tað er undir øll mørk, at sjúkrahúisleiðslan kemur stovninum út í ta

støðu, at 15 milliónir skulu sparast tað síðsta fjórðingsárið.

Var leiðslan á Landssjúkrahúsinum sína uppgávu vaksin, so vóru vit ikki í hesi støðu í dag. Óivað høvdu tyngjandi broytingar verið neyðugar, eisini broytingar, sum høvdu uppsagnir við sær, men neyvan hevði sjúkrahússverkið verið fyrri tí óbetiliga bakkaði, sum verandi støða kann føra til.

Eigur at fáa fylgjur

Landsins myndugleikar eiga nú í álvara at fara at hyggja at leiðsluviðurskiftunum á sjúkrahúsunum og í heilsuverkinum sum heild. Ábyrgdarleysir leiðarar eiga at verða sagdir úr starvi og verulig ábyrgdarfull leiðsla við myndugleika eigur at setast í staðin. Eg taki undir við Palla Dalsgaard, at bert ein skipari skal vera á einum skipi. Sum nú er tykir tað nógvum, at sjúkrahússkútan er yvirfylt við dekkarum og

kökkum, meðan skiparar fyrri langari tíð stákk í sekkin og fór í land. Tí siglir skútan sum best til ber fyrri vág og vind.

Eg ivist onga løtu í, at tær ein verulig leiðslu frið og náðir at skipa fyrri á Landssjúkrahúsinum, so fer tann stovnurin eins væl og t.d. Landsverkfrøðingsstovnur at virka eftir ætlan.

Sparingin for kemur landinum

Men politikararnir skulu vita, at heldur sparipolitikkurin fram sum higartil, so sær svart út fyri Føroyum.

Nú eru tíðir at nútímansgera, samskipa og beta um gjørdar gerðir.

Tað gerst ikki við at steðga upp og bakka. Tað gerst bert við at seta ferð á aftur.

teim bestu, sjálvt um flest øll hava verið tolin og funnið seg í teimum, tí ljós var fyrri stavn.

Vit vita, at flestu tykkara ikki hava minstu vitan um viðurskiftini á Suðuroyar Sjúkrahúsi, tí ein litil frágreiðing:

Her eru 5 sjúkrahúsarbeiðarar, 18,2 normerað røktarstørv og 3 fysioterapeutar.

Her eru 2 lækmar, ið eru «almen kirurgar» og tí kunnu taka sær av bróðfeingis skurðsjúklingum, samstundis sum teir eisini

taka sær av øllum bróðfeingis heiliraðssjúklingum. Um neyðugt og umstøður eru til tess, verða eisini sjúklingar yvirfluttir til Landssjúkrahúsið til víðari servioðgerð.

Her er ein songardeild, ein kombinerað röntgen- og skurðgond við føðistovu, ein litil fysioterapi-deild, ið húsast í einum myrktum kjallara.

Á songardeildini er pláss fyri 20 sjúklingum, tað verið seg barnakonur, børn, med.- og kir.-sjúklingar, doyggjandi o.o.

Hesi verða höld sum frægast.

Til hesar sjúklingar eru 2 wc. Barnakonu-wc er í gongini á veg út í tún. Í baðirúm er til allar sjúklingarnar.

Skrivarin, tann einasti, heldur til í einum skoti á skurðgongini.

Læknaskrivstovan er í eini barakk oman fyri sjúkrahúsið.

Uppihaldsstovan er eitt frimerki uttan vindeygu. Goymslurúm eru so gott sum eingi, tí sær gongin út hareftir.

Røktarstarvsfólkkið hevur eina skrivstovu, ið samstundis eisini er goymslu- og medisínurúm. Her hava vit eisini nýføðingar og møguliga børn í kuvøsu.

Vit kundu hildið á at rekka upp umstøðurnar á Suðuroyar Sjúkrahúsi; men tit hava møguliga fingið eina kenslu av, at undir hesum umstøðum má vælvild vístast frá øllum síðum, fyrri at ikki alt skal koyrast av sporingum, og í vissuni um, at nú bert spurningurin skuldi verða um tíð, nær

bæði sjúklingar og starvsfólk kunnu vænta sær mannsemlig kor, hava øll húsast soleiðis í góðum treysti.

Tí kom tað sum ein hvøkkur fyri okkum røktarstarvsfólk, at okkara egna starvsfelagar í høvuðsstaðnum, sambært fjølmiðlunum, soleiðis ætla at geva Suðuroyar Sjúkrahúsi menustingin, við at krevja umbyggingina, ið bert er ein nýmótansgerð, steðgaða. Umbyggingin hevur kostað og kemur at kosta nakrar

mill. kr. afturat, men hvat vænta tit at uppnáa við tykkara kravi? Er hetta «arasta» í flegra í okkara landi, stendur væl til. Vit meta okkum ikki hava «ræð» at ganga tykkara kravi á mæti. Ikki trúgva vit, at nakað man falla til rakstur av L.S. um hetta hendi.

Nýløgur til Suðuroyar Sjúkrahús hava staðið á null-punkti síðan verandi sjúkrahús varð bygt í 50-